

**Załącznik
DO UCHWAŁY NR XXVI/230/2026
Rady Miejskiej Gminy Kostrzyn
z dnia 30 marca 2026 r.**

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY
ZA ROK 2025**

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) art. 179 ust. 1, którego treść brzmi, że w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ta, oprócz zadań nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego określa całokształt zadań administracji publicznej z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie realizuje zadania wynikające z w/w ustawy.

**I. ZADANIA WŁASNE GMINY WYNIKAJĄCE Z USTAWY O WSPIERANIU
RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Na podstawie art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy realizacja następujących działań:

- 1. Opracowywanie oraz realizowanie trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny – Program Wspierania Rodziny w Gminie Kostrzyn na lata 2023–2025.** Celem nadrzędnym Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kostrzyn na lata 2023–2025 jest udzielanie wsparcia rodzinom w prawidłowym pełnieniu ich funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin napotykających trudności w realizacji funkcji społecznych, opiekuńczych oraz wychowawczych.
- 2. Zapewnianie możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez asystentów rodziny.**

Asystent rodziny zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kostrzynie w 2025 r. brał udział w następujących formach doskonalenia zawodowego:

- 1) „Skuteczne działanie instytucji pomocowych w świetle nowych przepisów – wsparcie ofiar przemocy.
- 2) Przeciwdziałanie przemocy w lokalnych społecznościach – działanie instytucji i budowanie bezpiecznego środowiska”.
- 3) „Współpraca międzyinstytucjonalna na rzecz dzieci i rodzin w kryzysie”, zrealizowane w siedzibie Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego w Poznaniu.
- 4) „Bezpieczne dzieciństwo – o poszukiwaniu rozwiązań w rodzinie”, z udziałem zagranicznych prelegentów i prelegentek.
- 5) „Funkcjonowanie Standardów Ochrony Małoletnich w tut. Centrum oraz zasad współpracy pomiędzy jednostkami pomocy społecznej”, organizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Ponadto w 2025 r. asystent rodziny realizował samokształcenie poprzez analizę specjalistycznej literatury, publikacji branżowych oraz zasobów internetowych dotyczących funkcjonowania rodziny i potrzeb dzieci.

3. Tworzenie oraz rozwijanie systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, a także prowadzenie pracy z rodziną doświadczającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W ramach realizacji zadania polegającego na rozwoju systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparciu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie w 2025 r. podejmował działania skoncentrowane na pomocy rodzinom wymagającym wsparcia oraz na zapewnieniu dzieciom właściwych warunków opieki i rozwoju.

W zakresie udzielania pomocy rodzinom poprzez wsparcie asystenta rodziny oraz zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa, w 2025 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie zatrudniał jednego asystenta rodziny. W okresie od stycznia do grudnia 2025 r. wsparciem objęto łącznie 14 rodzin, z czego 9 rodzin korzystało z pomocy na podstawie postanowień Sądu Rejonowego we Wrześni, natomiast 5 rodzin zostało objętych wsparciem na wniosek pracownika socjalnego. Działania asystenta rodziny prowadzone były zgodnie z indywidualnymi planami pracy z rodziną, opracowanymi w oparciu o zdiagnozowane potrzeby. Współpraca z rodzinami miała charakter długoterminowy, a spotkania odbywały się od jednego do dwóch razy w tygodniu lub częściej, w zależności od sytuacji rodzinnej. Podstawowym celem pracy asystenta było doprowadzenie rodzin do takiego poziomu stabilności życiowej i samodzielności, który umożliwia im odpowiedzialne sprawowanie opieki i wychowanie dzieci.

Równocześnie realizowano zadania związane z funkcjonowaniem placówek wsparcia dziennego oraz zapewnieniem w nich miejsc dla dzieci. Na terenie Gminy Kostrzyn działają świetlice środowiskowe podległe Urzędowi Gminy Kostrzyn. W 2025 r. funkcjonowało osiem placówek wsparcia dziennego zlokalizowanych w miejscowościach: Drążgowo, Kostrzyn, Iwno, Siedlec, Wiktorowo, Gwiazdowo, Trzek oraz Gułtowy. Dzieci uczęszczające do świetlic korzystały z pomocy w odrabianiu prac domowych oraz wsparcia ukierunkowanego na wyrównywanie deficytów edukacyjnych, a także uczestniczyły w różnorodnych zajęciach rozwijających zainteresowania i kompetencje społeczne. Realizowano m.in. zajęcia plastyczne z elementami socjoterapii, zajęcia czytelnicze z wykorzystaniem biblioterapii i bajkoterapii, zajęcia teatralno-muzyczne, kulinarne, informatyczne i sportowe. W ciągu roku organizowano liczne wydarzenia okolicznościowe, a w miarę możliwości dzieci brały udział w wyjściach do kina oraz korzystały z wrotkowiska i lodowiska. W okresie wakacyjnym wychowankowie uczestniczyli w półkoloniach. Rodzinom proponowano również Warsztaty Podnoszenia Kompetencji Wychowawczych organizowane w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Swarzędzu.

4. Finansowanie.

- 1) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego pierwszym umieszczeniem w pieczy zastępczej partycypuje w kosztach pobytu dziecka w następującej wysokości:

- a. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
 - b. 30% wydatków – w drugim roku pobytu w pieczy zastępczej,
 - c. 50% wydatków – w trzecim oraz kolejnych latach pobytu w pieczy zastępczej.
- 2) Zgodnie z powyższymi zasadami w 2025 r. gmina współfinansowała pobyt 27 dzieci w pieczy zastępczej w okresie od stycznia do grudnia 2025 r. na łączną kwotę 513 223,85 zł, w tym:
- a. 136 173,90 zł – rodziny zastępcze,
 - b. 377 049,95 zł – placówki opiekuńczo-wychowawcze.
- 5. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz ich przekazywanie właściwemu wojewodzie w formie elektronicznej, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy.**

W 2025 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie opracował i przekazał dwa sprawozdania rzeczowo-finansowe obejmujące okresy: 01.01.–30.06.2025 r. oraz 01.07.–31.12.2025 r. do Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

- 6. Prowadzenie monitoringu sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zamieszkałych na terenie Gminy Kostrzyn.**

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie prowadził monitoring sytuacji dzieci pochodzących z rodzin zagrożonych kryzysem lub doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych. Działania monitoringowe realizowane były przez pracowników socjalnych we współpracy z asystentem rodziny oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w szczególności z placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Policją, kuratorami sądowymi oraz innymi instytucjami pozostającymi w kontakcie z rodziną. Zakres podejmowanych działań i form wsparcia każdorazowo dostosowywany był do indywidualnych potrzeb rodzin, określonych na podstawie przeprowadzonej diagnozy sytuacji opiekuńczo-wychowawczej. Celem realizowanych działań było zapewnienie bezpieczeństwa dzieci, ochrona ich dobra oraz wzmocnienie rodziny w przewyciężaniu trudności i poprawie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

II. REALIZACJA INNYCH ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W 2025 R.

- 1. Tworzenie systemu poradnictwa, edukacji oraz wsparcia dla rodzin.** Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje politykę społeczną ukierunkowaną na tworzenie skutecznych warunków zapobiegania oraz rozwiązywania problemów społecznych. Istotnym elementem tego systemu jest zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin wymagających takiej formy pomocy. W ramach poradnictwa specjalistycznego Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie zapewnia dostęp do psychologa oraz terapeuty ds. uzależnień, współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kieruje rodziny do Grup Wsparcia organizowanych przez PCPR w Poznaniu, a także współdziała z Poradnią Zdrowia

Psychicznego IPSIS w Swarzędzu, Punktem Informacyjno-Konsultacyjnym ds. uzależnień i przemocy w rodzinie oraz Zespołem Interdyscyplinarnym.

2. Aktywizowanie roli rodziny w procesie wychowania i edukacji dzieci w celu przywrócenia jej prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie.

W rodzinach objętych wsparciem asystenta realizowano następujące działania:

- 1) pomoc w poprawie sytuacji życiowej rodzin, w tym nabywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 2) wsparcie w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- 3) pomoc w przezwyciężaniu trudności o charakterze psychologicznym,
- 4) wsparcie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych związanych z dziećmi,
- 5) wzmacnianie aktywności społecznej rodzin,
- 6) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji rodzicielskich,
- 7) pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu zatrudnienia.

3. Budowanie systemu wsparcia materialnego dla rodzin.

- 1) Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej w ramach świadczeń z pomocy społecznej. W 2025 r. udzielano pomocy w formie:
 - a. pomocy rzeczowej,
 - b. zasiłków celowych oraz celowych specjalnych,
 - c. zasiłków okresowych,
 - d. posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”,
 - e. świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.
- 2) Świadczenia rodzinne oraz fundusz alimentacyjny. W 2025 r. wypłacano:
 - a. zasiłki rodzinne,
 - b. świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
 - c. dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - samotnego wychowywania dziecka,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
 - rozpoczęcia roku szkolnego,
 - podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.

4. Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodzin.

Celem współpracy jest poprawa funkcjonowania rodzin oraz wzmocnienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, realizując zadania pracy socjalnej, współdziałają z licznymi instytucjami, w szczególności z:

- 1) placówkami oświatowymi – współpraca z pedagogami, pomoc w zapisie dzieci do szkół i przedszkoli,
- 2) poradnią psychologiczno-pedagogiczną – diagnozowanie przyczyn trudności edukacyjnych,
- 3) sądem rodzinnym – współpraca z kuratorami,
- 4) Policją – udział w grupach roboczych i diagnostyczno-pomocowych,
- 5) służbą zdrowia,

- 6) Powiatowym Urzędem Pracy – wsparcie w zakresie aktywizacji zawodowej,
- 7) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Prowadzona jest również stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, realizującym zadania z zakresu pieczy zastępczej. W ramach tej współpracy odbywają się kwartalne spotkania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z asystentem rodziny oraz pracownikami socjalnymi obsługującymi rodziny z terenu Gminy Kostrzyn.

III. POTRZEBY W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ W ROKU 2026

W 2025 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostrzynie kontynuował realizację zadań z zakresu wspierania rodziny, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podejmowane działania koncentrowały się na ochronie dobra dziecka oraz wzmocnieniu rodziny jako podstawowego środowiska jego rozwoju. Zadania realizowane były we współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dzieci i rodzin, w szczególności z placówkami oświatowymi, organami wymiaru sprawiedliwości oraz służbami porządkowymi.

Analiza dotychczasowych działań oraz identyfikacja potrzeb lokalnej społeczności wskazują na konieczność realizacji w kolejnych latach następujących kierunków działań:

1. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie kosztów opieki i wychowania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
2. Utrzymanie oraz dalszy rozwój gminnego systemu wsparcia dziecka i rodziny, w tym kontynuowanie zatrudnienia asystentów rodziny.
3. Zapewnienie rodzinom doświadczającym trudności dostępu do specjalistycznej pomocy.
4. Prowadzenie systematycznej pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w celu podnoszenia kompetencji rodzicielskich i ograniczenia liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.
5. Kierowanie asystentów rodziny oraz pracowników pracujących z rodzinami na szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe.
6. Zabezpieczenie środków finansowych na wynagrodzenia asystentów rodziny oraz koszty szkoleń asystentów i pracowników socjalnych.
7. Rozwijanie poradnictwa dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych oraz systemu szybkiej interwencji.
8. Realizowanie działań profilaktycznych zapobiegających występowaniu negatywnych zjawisk społecznych.
9. Stwarzanie dzieciom warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień.
10. Kontynuowanie pracy socjalnej w rodzinach z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi.
11. Wzmacnianie i rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w szczególności ze szkołami, przedszkolami, Policją oraz sądami.